

Pracovní list: DNES JSEM POTKALA ADVENT

Pracovní list – spíše podklad pro něj, určitý výukový nástroj – je v této formě určen pro učitele; lze ho využít v nejvyšších ročnících ZŠ a ve všech ročnících SŠ. Autor předpokládá, že uživatel si obsah a formu upraví či dotvoří podle konkrétních podmínek výuky. Pracovní list lze využít pro práci školní i práci domácí; je možné s ním pracovat v rámci celé třídy, skupinově, individuálně.

*Úkoly pro žáky jsou uvozeny znakem +; poznatky z využití PL v praxi jsou **vyznačeny barevně**.*

Před čtením (aktivita je vztažena ke konkrétní situaci – pracovní list je využíván bezprostředně po první adventní neděli):

+ Uveďte slovo, jež bylo ve veřejném prostoru během víkendu hojně užívané, které bylo doslova skloňováno ve všech pádech.

Zkušenosti z výuky 29. 11. 2021: Objevovala se slova covid, omikron, prezident, advent...

+ [Co pojmenovává slovo advent? Jaký je jeho původ?](#)

Čtení:

Při prvním seznámení s textem bychom měli dbát o to, aby žáci byli schopni vnímat myšlenky v něm obsažené a aby jim neunikly působivé obsahové a jazykové momenty. Jméno autorky a to, kdy a kde byl text publikován, uvádíme až v rámci aktivit po čtení.

Dnes jsem potkala advent.

Pes mě vzal ven; spokojeně hopká přede mnou, pod kopcem se najednou žene k černému čtyřnohému parťákovi. Ten pobíhá kolem dítěte na saních, ale vzápětí už oba chlupatci dovádějí ve sněhu. Jdu blíž a z dítěte se k mému překvapení vyklubou paní v letech (a to říkám s vědomím a pokorou, že mně pomalu táhne na čtyřicet). Je tam sama; nasadila kulich, vzala sáňky a psa a šla na kopec. Žádné vnuče jako alibi.

Prohodily jsme pár vět, ale mě zasáhla jako zjevení. Zosobnila pro mě zcela přirozenou radost, soukromou a neokázalou, z tak prosté věci, jako je sáňkování. Je už natolik moudrá, že je jí jedno, "co na to řeknou lidi", až si to přihlíží mezi rodiče s malými dětmi. Uchovala si v sobě kus dítěte – ovšem jistě nikoli dětinskosti.

Na jedno velice výjimečné dítě teď budeme čtyři týdny čekat. Jestli jsem potřebovala nějaké adventní poselství, tak dneska mě zarazilo do sněhu, ukázalo prstem a řeklo: Hele!

Půl cesty jsem pak brečela jako želva. 🐢

Po četbě:

+ Také jste už „potkali advent“? Jak setkání proběhlo?

+ Kdo je v textu zmíněným „výjimečným dítětem“?

+ Co jsme se z textu dozvěděli o jeho autorce?

Popř. další otázky ověřující, zda žáci text vnímali pozorně.

+ Do jaké míry vás text zaujal? Je působivý? Pokud ano, proč, čím?

Žáci většinou uvádějí jazykové prvky; pokud tak neučiní sami, učitel může upozornit už na první dvě věty textu.

+ Popište text z hlediska slovní zásoby – jsou v něm slova spisovná (neutrální, hovorová, knižní), nespisovná, citově zbarvená?

+ Objevují se v textu obrazná vyjádření (metafory, personifikace aj.)?

+ Jaký je text z hlediska skladebního? Objevují se v něm jen věty jednoduché, nebo naopak hlavně souvětí? Jsou souvětí dlouhá, komplikovaná? Užívá autorka i jiná interpunkční znaménka než čárky, tečky?

+ Zaujalo vás na jazykové stránce ještě něco dalšího, to, co jste neuvedli v odpovědích na předchozí otázky?

+ Přemýšlejte o tom, proč tento text vznikl. Je soukromý, či je určen širšímu okruhu uživatelů? Jde o text zaměřený k čistě praktickým věcem, text vědecký (teoretický), náboženský, umělecký?

Jedna z pěkných žákovských odpovědí (žákyně kvarty):

„Text podle mě vznikl z radosti nad setkáním a celým dnem. Jazykově je moc pěkný, připomíná mi ukázky z knížek R. Fulghuma, které jsme četli v literatuře, zařadila bych ho do krásné literatury. Křesťanské motivy jsou důležité, vlastně to na nich stojí, ale když text srovnám třeba s příběhy, jak jsou v Bibli, za přímo náboženský bych ho nepovažovala.

Budu se pozorněji dívat na lidi, kteří dělají něco divného. Možná že se ukáže, že vůbec nejsou divní.“

Poté co se žáci doberou adekvátních argumentů podložených závěrů, uvedeme, že text byl publikován 28. 11. 2021 na [facebookové stránce paní Svatavy Matuškové](#). Příspěvek obsahuje i doprovodné fotografie.

+ Vraťte se k první otázce. Pokuste se své setkání s adventem popsat tak, aby zaujalo i vaše blízké, spolužáky, učitele, další čtenáře...